

Πρεσβεία της Ελλάδος στην Χάγη
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ 2023

Χάγη, Ιούλιος 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία	4
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς	4
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	5
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	5
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών	5
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας	6
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων	7
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)	8
B.1.5 Τιμολόγηση	8
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)	8
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών	9
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων	9
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας	9
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	9
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Ολλανδίας	9
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς	10
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας	10
B.2.3 Δίκτυα Διανομής	10
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	11
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες	11
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα	11
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	12
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	13
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας	13

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων	13
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	14
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι	14
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο	14
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)	14
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	15
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων	15
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων	22
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	22
Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	23
ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	24

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Η Ολλανδία είναι μια γεωγραφικά μικρή, πυκνοκατοικημένη χώρα (17,6 εκ. κάτοικοι) που καταλαμβάνει στρατηγική εμπορική θέση και διαθέτει το μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης στο Ρότερνταμ. Περισσότερο από 80% του ΑΕΠ της χώρας παράγεται από το εξωτερικό εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών. Κατέχει κομβική θέση στο παγκόσμιο επιχειρηματικό δίκτυο με προηγμένη υποδομή προσανατολισμένη στην μεταφορά αγαθών, ανθρώπων και ηλεκτρονικών δεδομένων.

Η Ολλανδία συνιστά μία από τις τέσσερις χώρες που απαρτίζουν το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, μετά τη διάλυση των Ολλανδικών Αντιλλών το 2010. Οι υπόλοιπες τρεις χώρες είναι η Αρούμπα, το Κουρασάο και ο Άγιος Μαρτίνος, ενώ τα νησιά Μπονέρ, Άγιος Ευστάθιος και Σάμπα (νησιά BES) αποτελούν ιδιαίτερους δήμους της Ολλανδίας.

Συνορεύει με την Γερμανία και το Βέλγιο και βρέχεται από τη Βόρεια Θάλασσα. Τα χερσαία σύνορά της είναι 1.027 χιλ. (450 χιλ. με το Βέλγιο, 577 χιλ. με τη Γερμανία) και η ακτογραμμή της είναι 451 χιλ. Είναι η 23η σε μέγεθος χώρα της ΕΕ με συνολική έκταση 41.540 τετρ. χιλ. και η χώρα με τη μεγαλύτερη αναλογία στην ΕΕ υδάτινης προς συνολικής έκτασης, καθώς το 18,8% της έκτασής της καλύπτεται από ύδατα (εσωτερικά ύδατα). Σε σύγκριση με την Ελλάδα, η Ολλανδία έχει έκταση μικρότερη από το 1/3 της έκτασης της Ελλάδας, όση περίπου η Μακεδονία και η Θράκη μαζί.

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Το 2021 ο πληθυσμός της Ολλανδίας ανήλθε σε 17.590.672 κατοίκους. Είναι η 7^η σε πληθυσμό χώρα της ΕΕ (8η στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένου του Ηνωμένου Βασιλείου) και η 2^η σε πληθυσμιακή πυκνότητα (μετά την Μάλτα).

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Το 2022 το ονομαστικό ΑΕΠ ανήλθε σε περίπου 797 δισ. ευρώ σημειώνοντας μεγέθυνση κατά 4,5%. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανήλθε σε 53.170 ευρώ, το ποσοστό της ανεργίας σε 3,5% και ο πληθωρισμός σε 10% (σε σύγκριση με 2,7% το 2021). Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης ανερχόταν στο 51,1% του ΑΕΠ. Οι εξαγωγές αγαθών ανήλθαν σε 837,5 δισ. ευρώ και οι εισαγωγές σε 733,7 δισ. ευρώ.

	2018	2019	2020	2021	2022
Ονομαστικό ΑΕΠ (εκ. ευρώ)	742 789	757 315	727 885	763 283	797 465
Μεταβολή ΑΕΠ* (%)	2,4	1,7	-3,8	5,0	4,5
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (€)	44.920	46.880	45.670	48.790	53.170
Ανεργία (%)	3,8	3,4	4,4	4,2	3,5
Πληθωρισμός (%)	1,4	2,7	1,1	2,7	10,0
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	1,4	1,8	-4,3	-2,5	0,0

Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	52,4	48,7	54,5	52,1	51,1
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	11,2	9,9	7,8	9,5	5,5

* Η μεταβολή ΑΕΠ (%) βασίζεται στις τιμές του έτους αναφοράς 2015

Πηγή: NederlandscheBank /EUROSTAT

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Υπάρχουν διάφοροι τύποι επιχειρήσεων στην Ολλανδία. Μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ οντοτήτων με νομική προσωπικότητα (εταιρικές οντότητες) και οντοτήτων χωρίς νομική προσωπικότητα (μη εταιρικές οντότητες). Παρακάτω αναλύονται οι κυριότερες μορφές που χρησιμοποιούν ξένοι επενδυτές και εταιρείες που επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στην Ολλανδία.

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιριών

α. Ατομική επιχείρηση

Δεν απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη και είναι υποχρεωτική η εγγραφή στο εμπορικό μητρώο. Ο ιδιοκτήτης της ατομικής επιχείρησης ευθύνεται εις ολόκληρον για κάθε νομική πράξη και για όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της. Δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ ιδιωτικής και επαγγελματικής ιδιοκτησίας.

β. Ετερόρρυθμη (VOF)

Η διοίκηση της εταιρείας ασκείται από έναν ή περισσότερους εταίρους. Κάθε εταίρος συμβάλλει στην επιχείρηση είτε με κεφάλαιο είτε με αγαθά είτε με εργασία. Οι εταίροι ευθύνονται από κοινού και έκαστος ξεχωριστά. Κάθε εταίρος μπορεί να θεωρηθεί πλήρως υπεύθυνος - συμπεριλαμβανομένης της ατομικής ιδιοκτησίας – εάν η εταιρεία δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της. Για ίδρυση ετερόρρυθμης εταιρείας, δεν είναι απαραίτητη η προσφυγή σε δικηγόρο ή συμβολαιογράφο. Αρκεί η εγγραφή στο Επιμελητήριο (KVK Handelsregister). Για την εγγραφή στο μητρώο, είναι σημαντικό να καταχωρήσετε τους τελικούς πραγματικούς δικαιούχους της εταιρείας (Ultimate Beneficial Owners - UBO's), οι οποίοι είναι τα άτομα που έχουν συμφέροντα σ' αυτήν. Οι «UBO» μπορεί να είναι εκείνοι που κατέχουν περισσότερο από το 25% των περιουσιακών στοιχείων. Οι «UBO» στην περίπτωση μίας εταιρίας VOF είναι εκείνοι που έχουν «ουσιώδες συμφέρον» ((**substantial interest**: μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη, δεσ σ. 14) άνω του 25%.

γ. Περιορισμένης ευθύνης (CV)

Περιλαμβάνει δύο τύπους εταίρων: γενικής και περιορισμένης ευθύνης. Οι τελευταίοι εμπλέκονται μόνο οικονομικά και δεν μπορούν να ενεργήσουν για λογαριασμό της εταιρείας. Οι εταίροι γενικής

ευθύνης ευθύνονται εις ολόκληρον σε περίπτωση που η εταιρεία δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Η πτώχευση της εταιρείας επιφέρει αυτόματα και την πτώχευση των εταίρων γενικής ευθύνης (δεν ισχύει για εταίρους περιορισμένης ευθύνης). Η Περιορισμένης ευθύνης CV χρησιμοποιείται συχνά στις διεθνείς συναλλαγές για φορολογικούς λόγους. Όπως η ετερόρρυθμη, έτσι και η εταιρία περιορισμένης ευθύνης δεν διαθέτει νομική οντότητα. Οι διαχειριστικοί εταίροι είναι συνεπώς υπεύθυνοι για πιθανά χρέη της εταιρείας. Η ετερόρρυθμη οφείλει επίσης να καταχωρείται στο Επιμελητήριο (KVK,) καθώς και οι τελικοί δικαιούχοι της εταιρείας

δ. Επαγγελματική εταιρική σχέση (maatschap)

Πρόκειται για μορφή εταιρικής σχέσης συνεργασίας που ιδρύουν τουλάχιστον δύο επαγγελματίες (γιατροί, δικηγόροι, λογιστές, φυσιοθεραπευτές κ.λπ.). Οι εταίροι αναφέρονται ως «maten» και κάθε ένας εξ αυτών («maat») συνεισφέρει προσωπική εργασία, κεφάλαιο και / ή περιουσιακά στοιχεία. Ο σκοπός είναι η κατανομή του αποκτηθέντος εισοδήματος και των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν. Άπαντες οι συμμετέχοντες καθώς και οι τελικοί δικαιούχοι πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο KVK. Η «maatschap», όπως η ετερόρρυθμη και η περιορισμένης ευθύνης, δεν είναι νομική οντότητα και οι εταίροι είναι υπεύθυνοι για τα οικονομικά και τα πιθανά χρέη με δικά τους περιουσιακά στοιχεία.

ε. Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (BV) και Δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ανώνυμη - NV)

Τόσο η BV - η οποία είναι ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης- όσο και η NV - η οποία είναι ανώνυμη εταιρία - είναι οντότητες με νομική προσωπικότητα και κεφάλαιο διαιρούμενο σε μετοχές. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους ίδιους επιχειρηματικούς σκοπούς, οι οποίοι καθορίζονται στο καταστατικό τους. Η BV είναι η πιο ευέλικτη από τις δύο μορφές και προτιμάται από τις διεθνείς επιχειρήσεις. Η NV διέπεται από αυστηρότερο νομικό πλαίσιο. Σημαντική διαφορά μεταξύ BV και NV είναι ότι οι μετοχές της NV είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμες, ενώ οι μετοχές της BV είναι εγγεγραμμένες στο όνομα του μετόχου. Άλλη διαφορά είναι ότι το αρχικό κεφάλαιο που απαιτείται, για μία NV είναι 45.000 € και για μία BV 0,01 Ευρώ. Τόσο η NV όσο και η BV συνιστούν νομικές οντότητες ήτοι ο ιδρυτής δεν ευθύνεται για τα οικονομικά και τα χρέη της εταιρείας.

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Εάν η προς ίδρυση εταιρεία έχει έδρα την Ολλανδία απαιτούνται:

- Εγγραφή στο Εμπορικό Επιμελητήριο της πόλης όπου εδρεύει η εταιρία.
- Εγγραφή στην εφορία και έκδοση αριθμού φορολογικού μητρώου (BTW-nummer). Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται ταυτόχρονα με την εγγραφή στο Επιμελητήριο.
- Εγγραφή ως εργοδότης για φόρους μισθοδοσίας και κοινωνική ασφάλιση στην Ολλανδική Φορολογική και Τελωνιακή Διοίκηση σε περίπτωση που θα προσληφθεί προσωπικό.

Για τα απαραίτητα έγγραφα και περαιτέρω πληροφορίες:

<https://www.kvk.nl/english/> και [How to start a business in the Netherlands | Business.gov.nl](https://www.business.gov.nl/)

Τα έγγραφα στην ιστοσελίδα του KvK είναι στα αγγλικά, αλλά χρησιμοποιούνται μόνον ως βοήθεια για την συμπλήρωση των ολλανδικών εγγράφων, καθώς δεκτά γίνονται μόνον τα ολλανδικά έγγραφα.

Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται είναι:

1. Ταυτότητα
2. Βεβαίωση εγγραφής της επιχείρησης στο Εμπορικό Επιμελητήριο
3. Βεβαίωση εγγραφής στον Δήμο (πιστοποιητικό κατοικίας) μόνον στην περίπτωση ατομικής επιχείρησης.
4. Εγγραφή στην Εφορία (δηλ. ο ενδιαφερόμενος να είναι κάτοχος ΑΦΜ)
5. Ασφάλεια περί αστικής ευθύνης (WA-verzekering)

Τα τέλη εγγραφής ανέρχονται σε 51,95 ευρώ./ Τα τέλη εγγραφής στο KvK ανέρχονται σε 75 €. (Starting your own business <https://www.kvk.nl/english/starting-a-business/>)

Οι αλλοδαπές εταιρείες που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στην χώρα προτιμούν την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης BV («besloten vennootschap»).

Ίδρυση εταιρείας στον τομέα ξενοδοχείων /εστίασης (HORECA : Hotel – Restaurant – Café)

Εάν η προς ίδρυση εταιρεία είναι επιχείρηση HORECA, πλέον των ανωτέρω, απαιτούνται:

1. Αίτηση για άδεια σερβιρίσματος ποτών και εστίασης (drank- & horecaverunning). Η άδεια αφορά στο κτίριο, στον εσωτερικό χώρο και στην διοίκηση του εστιατορίου
2. Άδεια εκμετάλλευσης (exploitatievergunning). Αφορά στην τήρηση των κανόνων δημόσιας τάξης, υγιεινής και δημόσιας ηθικής
3. Επιπλέον άδεια απαιτείται σε περίπτωση εκμετάλλευσης εξωτερικού χώρου (terrasvergunning)
4. Εγγραφή στην κλαδική Ένωση HORECA και Catering (Bedrijfschap Horeca & Catering)
5. Έλεγχος στα δημοτικά αρχεία για τον εάν ο συγκεκριμένος χώρος προορίζεται για χώρος εστίασης
6. Χρήση συστήματος HACCP για την διασφάλιση της δημόσιας υγείας
7. Πιστοποιητικό «κοινωνικής υγιεινής»

Οι αιτήσεις για τις διάφορες άδειες υποβάλλονται στον αντίστοιχο Δήμο.

Περαιτέρω πληροφορίες μπορούν να αντληθούν στο Εμπορικό Επιμελητήριο ή στην Ένωση HORECA :

Koninklijke Horeca Nederland (KHN)

Δ/ση: Pelmolenlaan 10,

3447 GW Woerden, Netherlands

Τηλ: +31 (0) 348 23 85 74

info@khn.nl

<https://www.khn.nl/>

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων¹

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις)

Από 14 Δεκεμβρίου 2014 είναι σε ισχύ ο κανονισμός περί σήμανσης των τροφίμων, βάσει του ευρωπαϊκού κανονισμού 1169/2011:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2011.304.01.0018.01.ELL

Στην ετικέτα του προϊόντος πρέπει να αναγράφεται α) η χρήση για την οποία προορίζεται το προϊόν, β) επωνυμία και διεύθυνση του παραγωγού/εισαγωγέα, γ) ποσότητα, δ) τρόποι χρήσης και προειδοποιήσεις, ε) χώρα παρασκευής, στ) κωδικός αριθμός (batchandcodenumber), ζ) ημερομηνία λήξης, η) συστατικά, θ) διατροφική αξία ι) η ετικέτα πρέπει να είναι στα ολλανδικά.

Σχετικοί σύνδεσμοι (στα ολλανδικά):

<https://www.nvwa.nl/onderwerpen/etikettering-van-levensmiddelen>

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0005310/2012-05-09>

B.1.5 Τιμολόγηση²

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

Η Ολλανδία είναι μέλος της Ε. Ένωσης και συνεπώς δεν υφίστανται δασμοί για τα ελληνικά προϊόντα.

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontenten/belastingdienst/customs/>

Εάν μια επιχείρηση εισάγει εμπορεύματα στην Ολλανδία από χώρες εκτός ΕΕ, τα εμπορεύματα θα πρέπει να δηλωθούν για τελωνειακούς σκοπούς και ενδέχεται να υπόκεινται σε δασμούς και ΦΠΑ. Δεδομένου ότι η ΕΕ είναι τελωνειακή ένωση, αντιμετωπίζεται ως ενιαία επικράτεια για τελωνειακούς σκοπούς και κατ' αρχήν ισχύουν οι ίδιοι κανόνες και συντελεστές σε κάθε κράτος μέλος. Αυτό σημαίνει ότι, όταν τα εμπορεύματα βρίσκονται σε «ελεύθερη κυκλοφορία» (δηλ. όλοι οι καταβληθέντες δασμοί και οι διατυπώσεις εισαγωγής έχουν ολοκληρωθεί) σε ένα κράτος μέλος όπως η Ολλανδία, μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα μεταξύ όλων των άλλων κρατών μελών χωρίς περαιτέρω καταβολή δασμών ή περαιτέρω τελωνειακές διατυπώσεις.

Ωστόσο, μολονότι οι κανόνες είναι οι ίδιοι σε ολόκληρη την ΕΕ, η ερμηνεία και / ή η εφαρμογή ενδέχεται να διαφέρουν στις διάφορες χώρες της ΕΕ. Ως αποτέλεσμα της μακράς παράδοσης της Ολλανδίας ως εμπορικής χώρας με ανοικτό και φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον, οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές είναι γνωστές για τις ευελιξία τους όσον αφορά την τελωνειακή επιτήρηση. Αυτό δεν σημαίνει ότι εισπράττονται χαμηλότεροι δασμοί ή δεν διενεργούνται έλεγχοι,

¹ Προαιρετική συμπλήρωση αναλόγως του αν υπάρχει στη νομοθεσία ειδική πρόβλεψη

² Ομοίως ως ανωτέρω

αλλά ότι οι ολλανδικές τελωνειακές αρχές προσπαθούν συνήθως να εκτελούν τους ελέγχους και την εποπτεία τους με τέτοιο τρόπο ώστε να μην επηρεάζονται οι δραστηριότητες της εταιρίας.

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Δεν υπάρχουν περιορισμοί εισαγωγών από την Ελλάδα.

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων

Η Υπηρεσία Netherlands Enterprise Agency - RVO (προώθηση ολλανδικών επενδύσεων στο εξωτερικό) διαχειρίζεται την χρηματοδοτική στήριξη με τη μορφή επιδοτήσεων και προγραμμάτων για λογαριασμό διαφόρων Υπουργείων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<https://english.rvo.nl/subsidies-programmes>).

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Η ιδιοκτησία προστατεύεται επαρκώς στην Ολλανδία.

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Στην Ολλανδία μπορεί να συναφθεί σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (προσωρινή σύμβαση) ή αορίστου χρόνου (μόνιμη σύμβαση). Εάν οι συμβάσεις προσωρινής απασχόλησης παρατείνονται συνεχώς, αμέσως ή εντός 6 μηνών, η σύμβαση μετατρέπεται σε μόνιμη απασχόληση μετά από 2 χρόνια ή από την 4η διαδοχική σύμβαση. Οι συνθήκες εργασίας πρέπει να είναι οι ίδιες για όλους τους υπαλλήλους. Οι διακρίσεις λόγω θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων, φυλής, φύλου, ηλικίας, αναπηρίας ή οποιουδήποτε άλλου λόγου είναι παράνομες.

Οι εργαζόμενοι που εργάζονται απολαμβάνουν δικαιώματα στα οποία συμπεριλαμβάνονται:

- Ασφάλεια χώρου εργασίας.
- Ελάχιστος μισθός € 1.995,00 (2023) μηνιαίως, και επιπροσθέτως ετήσιο επίδομα διακοπών 8% του ακαθάριστου ετήσιου μισθού.
- Αποζημίωση λόγω αποχώρησης εάν ο εργοδότης δεν παρατείνει ή δεν καταγγέλλει τη σύμβαση. Από τον Ιανουάριο του 2020, κάθε εργαζόμενος δικαιούται αποζημίωση από την έναρξη της σύμβασης εργασίας και όχι μόνο μετά από δύο χρόνια.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Ολλανδίας

Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα ελληνικά προϊόντα οφείλεται κυρίως στα χαρακτηριστικά της ολλανδικής αγοράς-ολιγομονοπωλιακός έλεγχος, μεγάλος ανταγωνισμός. Η ολλανδική αγορά πρέπει να προσεγγίζεται από τις ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο μιας γενικότερης πολιτικής με επίκεντρο κάποια άλλη ευρωπαϊκή αγορά (πχ. γερμανική), δεδομένου ότι το κόστος εισόδου στην αγορά είναι ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με το αναμενόμενο όφελος. Με δεδομένο το ιδιαίτερα μεγάλο μέγεθος των επιχειρήσεων στην αγορά τροφίμων και τον ισχυρό ανταγωνισμό, κύρια απαίτηση είναι η διαχρονικά σταθερή παράδοση μεγάλων ποσοτήτων, συγκεκριμένης (σταθερής) ποιότητας.

Απαιτούνται έτσι συνεργατικά παραγωγικά και εξαγωγικά σχήματα -εταιρείες, συνεταιρισμοί- με σκοπό τον ποσοτικό και ποιοτικό έλεγχο της παραγωγής, την ανάπτυξη νέων προϊόντων και την αποτελεσματική προώθηση των εξαγωγών κατά προϊόν καθώς επίσης και αυστηρή τυποποίηση των προϊόντων (ιδιαίτερα των αγροτικών). Η ελληνική επιχείρηση που επιθυμεί να δραστηριοποιηθεί στην ολλανδική αγορά θα πρέπει εκ των προτέρων να διερευνήσει την φερεγγυότητα της ολλανδικής εταιρείας (μέσω ολλανδικού Επιμελητηρίου στην ιστοσελίδα: <https://www.kvk.nl/producten-bestellen/>). Επίσης, σε περίπτωση οποιασδήποτε αμφιβολίας για μία ολλανδική εταιρεία με την οποία σκοπεύουν να συνεργασθούν, οι Έλληνες επιχειρηματίες μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο ΟΕΥ.

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Η συνεργασία με αντιπροσώπους/διανομείς θα πρέπει να στηρίζεται στην ειλικρίνεια και στην προσήλωση της τήρησης των συμφωνηθέντων.

Σημειώνεται επίσης ότι το Γραφείο ΟΕΥ Χάγης βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τους εκπροσώπους εισαγωγής ελληνικών προϊόντων, καθώς έχει αναπτύξει κατάλληλη επιχειρηματική δικτύωση μέσα από τη συνεχή παρουσία του σε διεθνές κλαδικές εκθέσεις και την επικοινωνία με την ελληνική ομογένεια.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας

Ένα υποκατάστημα δεν αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα, αλλά μια εγκατάσταση στην Ολλανδία, η οποία αποτελεί μέρος της μητρικής εταιρείας και διοικείται από αλλοδαπή νομική οντότητα. Συνεπώς, η μητρική εταιρεία φέρει πάντοτε την τελική νομική ευθύνη για το υποκατάστημα. Ανάλογα με την φύση και το εύρος των δραστηριοτήτων, το υποκατάστημα μπορεί να χαρακτηριστεί ως «μόνιμη εγκατάσταση» για φορολογικά θέματα. Τότε, τα έσοδα του υποκαταστήματος θα φορολογηθούν στην Ολλανδία.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Η γεωγραφική θέση της Ολλανδίας την καθιστά πύλη προς την Ευρώπη. Το Ρότερνταμ, το μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης, διαχειρίζεται περίπου το 41% του συνόλου των θαλάσσιων μεταφορών στην Ευρώπη. Το αεροδρόμιο Schiphol του Άμστερνταμ είναι το τέταρτο μεγαλύτερο από άποψη κίνησης αεροδρόμιο της Ευρώπης.

Η εισαγωγή προϊόντων στην ολλανδική αγορά είναι σχετικά απλή και μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες μεθόδους. Η αντιπροσώπευση προϊόντων σε όλη την Ολλανδία διευκολύνεται από την συμπαγή αγορά και μπορεί να επιτευχθεί με οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μεθόδους:

- ✓ Δημιουργία γραφείου πωλήσεων για εξυπηρέτηση ολόκληρης της χώρας και ως βάση διανομής για την υπόλοιπη Ευρώπη.

- ✓ Πώληση μέσω αντιπροσώπου ή διανομέα, η δραστηριότητα του οποίου μπορεί να καλύπτει είτε συγκεκριμένες περιοχές, είτε ολόκληρη την περιοχή της Benelux είτε να καλύπτει ευρύτερες ευρωπαϊκές περιφέρειες.
- ✓ Πώληση μέσω εγκατεστημένων χονδρεμπόρων ή αντιπροσώπων.
- ✓ Πώληση απευθείας σε πολυκαταστήματα, αλυσίδες λιανικής πώλησης, συνεταιρισμούς λιανικής πώλησης, συνεταιρισμούς καταναλωτών ή άλλους οργανισμούς αγορών.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Η προώθηση/διαφήμιση είναι συχνά απαραίτητη για την είσοδο στην αγορά ενός προϊόντος. Τα προϊόντα πρέπει να προσαρμόζονται τόσο στις τεχνικές απαιτήσεις όσο και στις προτιμήσεις των καταναλωτών. Εκτός από την σήμανση ενός προϊόντος οι καταναλωτές πρέπει επίσης να προσελκύονται από το προϊόν με την ετικέτα και τη συσκευασία, καθώς και την ευκολία χρήσης.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Στην ιστοσελίδα <https://www.kvk.nl/> (μέσω της αναζήτησης –search- της εταιρείας) και, περαιτέρω, στην ιστοσελίδα <https://www.kvk.nl/producten-bestellen/> του Εμπορικού Επιμελητηρίου, μπορεί να γίνει έλεγχος για να διαπιστωθεί εάν μια εταιρία είναι εγγεγραμμένη στο Επιμελητήριο.

Η ακρίβεια είναι σημαντική στην ολλανδική επιχειρηματική νοοτροπία. Οι Ολλανδοί δίνουν σημασία στην αποτελεσματική χρήση του χρόνου και ο αυθορμητισμός δεν θεωρείται επιθυμητός. Στην Ολλανδία επίσης γίνεται μεγάλη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η γραπτή επικοινωνία μπορεί να είναι στα αγγλικά και συνιστάται χρήση επίσημου τόνου. Τα επαγγελματικά ραντεβού συνιστάται να ορίζονται μία εβδομάδα πριν είτε τηλεφωνικά είτε μέσω email.

Οι Ολλανδοί εργαζόμενοι είναι καλά καταρτισμένοι, μιλούν πολύ καλά έως εξαιρετικά αγγλικά και αρκετοί μιλούν περισσότερες από μία ξένη γλώσσα. Σύμφωνα με τον EF English Proficiency Index, η Ολλανδία κατατάσσεται πρώτη ανάμεσα σε 112 χώρες. Εκτός από τα αγγλικά, ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού μιλά επίσης γερμανικά και γαλλικά. Επιπλέον, σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, η δια βίου μάθηση είναι συνηθισμένη στις Κάτω Χώρες: οι ενήλικες συμμετέχουν τακτικά σε περαιτέρω εκπαίδευση προκειμένου να βελτιώνουν συνεχώς τα επίπεδα δεξιοτήτων και γνώσεών τους.

Τα στελέχη των ολλανδικών επιχειρήσεων απολαμβάνουν εκτεταμένες διακοπές κατά τον Ιούλιο-Αύγουστο και στα τέλη Δεκεμβρίου.

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Οι Ολλανδοί δεν είναι πολύ συνηθισμένοι στην μεσογειακή διατροφή ωστόσο τα τελευταία χρόνια είναι πιο εξοικειωμένοι με την ιταλική λόγω πληθώρας ιταλικών εστιατορίων καθώς και ιταλικών παραδοσιακών προϊόντων στα σούπερ μάρκετ. Κάτι αντίστοιχο σε σαφώς μικρότερο βαθμό συμβαίνει και με τα ελληνικά. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την Ολλανδική Στατιστική Υπηρεσία, η Ολλανδία πραγματοποιεί όλο και περισσότερες εισαγωγές τροφίμων από την Ελλάδα. Μάλιστα, η

αξία των εισαγωγών τροφίμων από την Ελλάδα είναι σχεδόν διπλάσια σε σύγκριση με πριν από δεκαπέντε έτη.

Επίσης, κατά τα τελευταία χρόνια, οι Ολλανδοί έχουν σημειώσει μια προοδευτική αλλαγή στη συμπεριφορά τους εστιάζοντας περισσότερο στα υγιεινά και φυσικά τρόφιμα. Μεγάλη διάδοση γνωρίζουν και τα βιολογικά προϊόντα.

Στην Ολλανδία ο βαθμός επέκτασης του e-commerce είναι από τους μεγαλύτερους στην Ευρώπη. Η χώρα διαθέτει από τις πλέον ανταγωνιστικές διαδικτυακές αγορές και την δεύτερη ταχύτερη σύνδεση στο διαδίκτυο στον κόσμο.

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η Ολλανδία βρίσκεται μεταξύ των 10 κορυφαίων χωρών όσον αφορά τις αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στον τομέα της τεχνολογίας και της βιοτεχνολογίας. Οι ολλανδικές εταιρείες είναι σε θέση να καλύψουν όλες τις πτυχές: νοσοκομειακός σχεδιασμός, μηχανική, χρηματοδότηση, διαχείριση αποβλήτων, ιατρικό εξοπλισμό κλπ. Ιδιαίτερη επίσης είναι η έμφαση στην ενεργειακή απόδοση.

Το Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, τμήμα του Ολλανδικού Οργανισμού Επιχειρήσεων, εφαρμόζει (εσωτερικούς) εθνικούς κανονισμούς για την χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Ολλανδία και προωθεί την χρήση τους.

(<https://english.rvo.nl/topics/innovation/patents-other-ip-rights-topic/patent-law/patent-act-1995>).

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Η Ολλανδία έχει υπογράψει πολλές πολυμερείς συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας. Αναλυτικά για κάθε συμφωνία στην ιστοσελίδα της Ολλανδικής Κυβέρνησης:

<https://verdragenbank.overheid.nl/en/Verdrag/ZoekUitgebroid>

Διμερείς συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου

Η Ολλανδία έχει υπογράψει πολλές διμερείς συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας

Αναλυτικά για κάθε συμφωνία στην ιστοσελίδα της Ολλανδικής Κυβέρνησης:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingverdragen>

Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με την Ελλάδα:

«Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και Αποτροπής της Φοροδιαφυγής εν σχέσει προς τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου μετά του πρωτοκόλλου αυτής μεταξύ της Ελλάδας και της Ολλανδίας» (1981, Ν.1455/1984, ΦΕΚ 89/Α/18.6.1984). Στις 18.1.2006 υπεγράφη Πρωτόκολλο τροποποίησης της εν λόγω Συμφωνίας, το οποίο ετέθη σε ισχύ από 1.7.2006 (Ν3464/2006, ΦΕΚ124/Α/16-6-06).

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/belastingverdragen/g/griekenland>

<https://wetten.overheid.nl/BWBV0004807/1951-07-26>

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Προσωπικός φόρος εισοδήματος

Η Ολλανδία φορολογεί τους κατοίκους της στο εισόδημά τους σε διεθνές επίπεδο. Οι μη κάτοικοι υπόκεινται σε φόρο μόνο από εισοδήματα που προέρχονται από συγκεκριμένες πηγές στην Ολλανδία (κυρίως εισοδήματα από την απασχόληση, τις αμοιβές διευθυντών, το επιχειρηματικό εισόδημα και τα εισοδήματα από ολλανδικά ακίνητα).

Τόπος κατοικίας

Τα γεγονότα και οι περιστάσεις καθορίζουν την κατοικία ενός ατόμου. Σε περίπτωση διαφοράς, τα ολλανδικά φορολογικά δικαστήρια εξετάζουν τους διαρκείς δεσμούς προσωπικού χαρακτήρα με την Ολλανδία. Ένας εκπατρισμένος γενικά θεωρείται κάτοικος της Ολλανδίας αν, ως έγγαμος, συνοδεύει την οικογένειά του στην Ολλανδία ή αν, ως άτομο, διαμένει στην Ολλανδία για περισσότερο από ένα έτος.

Οι φορολογούμενοι αλλοδαποί κάτοικοι της Ολλανδίας (δηλαδή άτομα που διαμένουν στην ΕΕ, στον ΕΟΧ, στην Ελβετία ή στα νησιά BES (Bonaire, Sint Eustatius και Saba) και κερδίζουν το 90% του εισοδήματός τους στην Ολλανδία) είναι επίσης επιλέξιμοι για προσωπικές / οικογενειακές εκπτώσεις, πιστώσεις φόρου κ.λπ., οι οποίες συνήθως παρέχονται μόνο στους φορολογούμενους της Ολλανδίας. Οι δικαιούχοι φορολογούμενοι μη κάτοικοι ημεδαπής θα απολαύουν εκπτώσεων χωρίς να φορολογούνται στην Ολλανδία για το παγκόσμιο εισόδημά τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του “30% ruling” («κανόνας του 30 % »: ειδικό φορολογικό καθεστώς για τους εκπατριζόμενους), οι εργαζόμενοι δικαιούνται ουσιαστική απαλλαγή φόρου εισοδήματος έως και 30%.

Στην Ολλανδία, το παγκόσμιο εισόδημα χωρίζεται σε τρεις διαφορετικούς τύπους φορολογητέου εισοδήματος και κάθε είδος εισοδήματος φορολογείται ξεχωριστά σύμφωνα με το δικό του καθεστώς, το οποίο αναφέρεται ως «box». Κάθε πλαίσιο έχει το δικό του φορολογικό συντελεστή. Το φορολογητέο εισόδημα ενός ατόμου βασίζεται στο συνολικό εισόδημα στα εν λόγω τρία πλαίσια.

-Το πλαίσιο 1 αναφέρεται στα φορολογητέα εισοδήματα από την εργασία και την ιδιοκτησία ακινήτων και έχει προοδευτικό ρυθμό (2023).

Εισόδημα (€)	Φορολογικός συντελεστής %
0 -73.031	36,93
> 73.031	49,50

- Το πλαίσιο 2 (**substantial interest**) αναφέρεται στο φορολογητέο εισόδημα από μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη το οποίο φορολογείται με κατ' αποκοπήν συντελεστή 26,90%.

Μαζί με έναν πιθανό φορολογικό εταίρο μπορεί κάποιος να έχει ουσιαστικό συμφέρον για μια εταιρεία ή συνεταιρισμό. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί κάποιος να καταβάλει φόρο για το όφελος που αποκομίζει. Ωστόσο, εφαρμόζεται ευνοϊκός φορολογικός συντελεστής για χαμηλά εισοδήματα.

- Το πλαίσιο 3 εφαρμόζεται στο φορολογητέο εισόδημα από αποταμιεύσεις και επενδύσεις (στοιχεία 2022: το 2023 το εν λόγω αφορολόγητο εισόδημα ορίστηκε σε ποσό έως 57.000).

Περιουσιακά στοιχεία	Ποσοστό 0,03%	Ποσοστό 5,69%	Ονομαστική απόδοση
έως €50.650 (από το 2023: 57.000)	67%	33%	1,82%
€50.650- €962.350	21%	79%	4,37%
€962.350 και πλέον	0%	100%	5,53%

Σε φορολογητέο εισόδημα από καταθέσεις και επενδύσεις καταβάλλεται το 31%.

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Ο εταιρικός φόρος εισοδήματος εισπράττεται σύμφωνα με τα ακόλουθα ποσοστά (2023):

- € 0 - €200.000: 19%
- €200.000 και άνω: 25,8%

Μπορεί να επιλεγθεί ειδικός προαιρετικός φορολογικός συντελεστής για άυλα περιουσιακά στοιχεία (κατοχυρωμένα με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας). Στο πλαίσιο αυτό, τα καθαρά έσοδα από την πνευματική ιδιοκτησία θα φορολογούν κατά το πραγματικό φορολογικό συντελεστή 9%.

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Το ολλανδικό σύστημα ΦΠΑ βασίζεται στους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και ως εκ τούτου είναι συμβατό με αυτό των κρατών μελών της ΕΕ. Υπάρχουν τρεις κατηγορίες ΦΠΑ: 0%, 9%, και 21%.
Δημοτικοί φόροι: φόρος ακίνητης περιουσίας, φόρος αποχέτευσης, φόρος αποβλήτων και φόρος ύδατος.

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Η Ολλανδία ως μέλος της ΕΕ ακολουθεί το κοινοτικό δασμολόγιο.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Δεν υπάρχουν στην Ολλανδία Ειδικές Οικονομικές ζώνες.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων

Στην Ολλανδία δεν υπάρχει κάποιος ειδικός αναπτυξιακός νόμος, ωστόσο η χώρα προσφέρει ευνοϊκές φορολογικές συνθήκες για τις διεθνείς εταιρείες. Συγκεκριμένα, διαθέτει ευρύ δίκτυο φορολογικών συμφωνιών, ειδικά μέτρα για εκπατρισμένους με υψηλή ειδίκευση και διαθέτει σταθερό φορολογικό καθεστώς με βεβαιότητα εκ των προτέρων για μελλοντικές φορολογικές καταστάσεις. Τα ανωτέρω αποτελούν μερικά από τα χαρακτηριστικά που προσελκύουν τις πολυεθνικές εταιρείες να επενδύσουν στην χώρα. Η στρατηγική θέση της Ολλανδίας ως πύλης εισόδου στην ευρωπαϊκή αγορά, το φιλικό επιχειρηματικό κλίμα, το ανταγωνιστικό φορολογικό πλαίσιο και οι άριστες υποδομές αποτελούν τα κύρια πλεονεκτήματα για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην χώρα.

Ελκυστικά χαρακτηριστικά του ολλανδικού φορολογικού καθεστώτος :

- Σχετικά χαμηλό ποσοστό φορολογίας εισοδήματος εταιρειών 25,8% (19% για τα πρώτα 200.000 ευρώ το 2023, σε σύγκριση με 15% για τα πρώτα 395.000 ευρώ)
- «Πλαίσιο καινοτομίας» με συντελεστή φορολογίας εταιρειών 9% για τα επιλέξιμα κέρδη
- Καθεστώς απαλλαγής από την συμμετοχή (participation exemption regime), για την αποτροπή της διπλής φορολογίας
- Καθεστώς φορολογικής ενότητας που προβλέπει φορολογική ενοποίηση εταιρειών εντός εταιρικού ομίλου
- Οι οικονομικές ζημιές που ξεκινούν από το οικονομικό έτος 1/1/2013 και μετά μπορούν να μεταφερθούν επ' αόριστον
- Δυνατότητα απόκτησης προκαταβολικών φορολογικών αποφάσεων από τις φορολογικές αρχές που παρέχουν βεβαιότητα σχετικά με τη μελλοντική φορολογική θέση
- Πρακτική των τιμολογίων μεταφοράς σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις τιμές μεταβίβασης και δυνατότητα επίτευξης συμφωνίας προπληρωμής (Advance Pricing Agreement-APA)
- Πιστώσεις φόρου E&A για τα μισθολογικά κόστη και άλλα έξοδα και επενδύσεις για E&A (WBSO)
- Σχέδια φορολογικών ελαφρύνσεων για φιλικές προς το περιβάλλον επενδύσεις (MIA/ Vamil)
- Πρόγραμμα φορολογικών ελαφρύνσεων για βιώσιμη ενέργεια (EIE)
- Ειδική φορολογική μεταχείριση των εκπατριζόμενων (φορολογικός κανόνας 30%), η οποία ισχύει για 5 έτη υπό όρους
- Ευρύ δίκτυο φορολογικών συνθηκών για την αποφυγή της διπλής φορολογίας
- Αναβολή του ΦΠΑ κατά την εισαγωγή: καμία προκαταβολή του ΦΠΑ

Πλαίσιο Καινοτομίας: πραγματικός φορολογικός συντελεστής 9%

- Οι εταιρείες μπορούν να επωφεληθούν από ένα πραγματικό φορολογικό συντελεστή 9% για τα κέρδη που προέρχονται από άυλα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχει ισχύει η αποκαλούμενη δήλωση WBSO (για φορολογία μισθών).
- Το καθεστώς πλαισίου καινοτομίας έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
  - Για να πληρούν τις προϋποθέσεις για το πλαίσιο καινοτομίας πρέπει οι φορολογούμενοι να έχουν τις λεγόμενες E&A δηλώσεις («WBSO-verklaringen» βλ. <https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/wbso/aanvraagproces>). Επιπλέον, μεγάλοι φορολογούμενοι πρέπει να έχουν π.χ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας, αποκλειστικές άδειες, προγράμματα λογισμικού, δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών ή φαρμακευτικές πιστοποιήσεις.
  - Υπάρχει περιορισμός σε σχέση με το ύψος του εισοδήματος που μπορεί να διατεθεί στο πλαίσιο της καινοτομίας (προσέγγιση «modified nexus»). Το σημαντικό είναι αν η E&A θα διεξαχθεί εσωτερικά ή όχι και πώς κατανέμονται τα έξοδα E&A μεταξύ των συνδεδεμένων μερών. Αυτό συνεπάγεται ότι όσο περισσότερες δραστηριότητες E&A ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες, τόσο λιγότερα κέρδη μπορούν να διατεθούν για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που προκύπτουν από αυτές τις δραστηριότητες E&A.
  - Ο χαμηλότερος φορολογικός συντελεστής 9% εφαρμόζεται στην εταιρική φορολογική δήλωση του φορολογούμενου. Ο χαμηλός συντελεστής φορολογίας είναι στην πραγματικότητα εξαίρεση από το 72% των κερδών που μπορούν να διατεθούν στο πλαίσιο καινοτομίας. Εφαρμόζοντας το γενικό συντελεστή φόρου εισοδήματος 25,8%, το πραγματικό ποσοστό διαμορφώνεται σε 9%.
  - Το κόστος ανάπτυξης των άυλων περιουσιακών στοιχείων και οι ζημίες από την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορούν να αφαιρεθούν με γενικό φορολογικό συντελεστή 25,8%. Το ποσοστό 9% εφαρμόζεται στα κέρδη που υπερβαίνουν το κόστος ανάπτυξης και τις ζημίες.
  - Η εφαρμογή του πλαισίου καινοτομίας είναι προαιρετική.

Απαλλαγή συμμετοχής

Η απαλλαγή από τη συμμετοχή (participation exemption), μία από τις σημαντικότερες διατάξεις της ολλανδικής νομοθεσίας περί φόρου εισοδήματος εταιρειών, εξηγεί τον μεγάλο αριθμό των κεντρικών γραφείων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που υπάρχουν στην Ολλανδία. Ο σκοπός της απαλλαγής είναι να αποφευχθεί η διπλή φορολογία όταν τα κέρδη μιας θυγατρικής διανέμονται στη μητρική της εταιρεία.

- Στο πλαίσιο της απαλλαγής από τη συμμετοχή, τα μερίσματα και τα κεφαλαιουχικά κέρδη / ζημίες γενικά απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος εταιρειών (δηλ. για κεφαλαιουχικά κέρδη, αυτό σημαίνει ότι τα κέρδη δεν φορολογούνται, ενώ οι κεφαλαιακές ζημίες δεν εκπίπτουν, εκτός από τις απαιτούμενες ζημίες ρευστοποίησης). Με την απαλλαγή συμμετοχής, τα κέρδη που έχουν ήδη φορολογηθεί στην θυγατρική εταιρεία δεν θα ξαναφορολογηθούν στη μητρική εταιρεία.
- Η απαλλαγή από τη συμμετοχή μπορεί να εφαρμοστεί χωρίς πρόσθετες απαιτήσεις για συμμετοχές 5% ή περισσότερο, υπό την προϋπόθεση ότι το μετοχικό κεφάλαιο δεν θεωρείται ότι κατέχεται ως επένδυση χαρτοφυλακίου.

Σύστημα φορολογικής ενότητας: ενοποιημένες φορολογικές δηλώσεις

- Μια ομάδα ολλανδικών εταιρειών (ή μόνιμες εγκαταστάσεις αλλοδαπών εταιρειών με έδρα την Ολλανδία) μπορούν, κατόπιν κοινής αίτησης, να θεωρηθούν ως φορολογική ενότητα.
- Αυτό σημαίνει φορολογική ενοποίηση εταιρειών εντός ομίλου με υποβολή ενοποιημένης φορολογικής δήλωσης.
- Τα κύρια πλεονεκτήματα είναι:
  - οι απώλειες μιας εταιρίας μπορούν να συμψηφιστούν με τα κέρδη μιας άλλης
  - τα περιουσιακά στοιχεία μπορούν να μεταφερθούν από μία εταιρεία σε άλλη χωρίς να επιβληθεί φόρος εισοδήματος εταιρειών
  - κατάργηση των περισσότερων ενδοεταιρικών συναλλαγών
- Οι προϋποθέσεις για την δημιουργία μιας φορολογικής ενότητας είναι ως εξής:
  - Η μητρική εταιρεία πρέπει να κατέχει τουλάχιστον το 95% των μετοχών της θυγατρικής
  - Η μητρική εταιρεία πρέπει να δικαιούνται τουλάχιστον το 95% των κερδών, των περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής και τουλάχιστον 95% των δικαιωμάτων ψήφου στη θυγατρική
  - Η μητρική εταιρεία πρέπει να είναι BV, NV, αλληλασφαλιστική εταιρεία, συνεταιρισμός, θεμέλιο ή ένωση που λειτουργεί ως εταιρεία στέγασης, ή εταιρεία με παρόμοια ξένα νομική μορφή
  - Η θυγατρική πρέπει να είναι BV ή NV ή να έχουν παρόμοια ξένα νομική μορφή
  - Η μητρική εταιρεία και οι θυγατρικές πρέπει να είναι εγκατεστημένες στην Ολλανδία και πρέπει να χρησιμοποιούν τα ίδια οικονομικά έτη και προβλέψεις για τα κέρδη

Μεταφορά ζημιών

- Οι φορολογούμενοι έχουν τη δυνατότητα μεταφοράς αποπληρωμής των ζημιών ενός έτους. Επίσης, υπάρχει το δικαίωμα μεταφοράς φορολογικών ζημιών (entitlement to a carry forward of tax losses) για απεριόριστο χρονικό διάστημα (ήταν έξι έτη πριν το 2022 και εννέα πριν το 2019).
- Οι ζημιές πρέπει να επιβεβαιωθούν από τον φορολογικό επιθεωρητή μέσω δήλωσης ζημιών.

Κυρίαρχη πρακτική: βεβαιότητα εκ των προτέρων

Η δυνατότητα απόκτησης μιας εκ των προτέρων φορολογικής ρύθμισης (Advance Tax Ruling - ATR) ή μιας συμφωνίας προκαταρκτικής τιμολόγησης (Advance Pricing Agreement - APA) είναι από τα πλέον ελκυστικά χαρακτηριστικά του ολλανδικού φορολογικού δικαίου. Στόχος της ολλανδικής φορολογικής πολιτικής είναι να προσελκύσει διεθνείς επενδυτές στην Ολλανδία, παρέχοντάς τους βεβαιότητα σχετικά με τη μελλοντική τους φορολογική κατάσταση.

Η ολλανδική φορολογική διοίκηση διαθέτει ειδική ομάδα APA/ATR που λειτουργεί στο Ρότερνταμ.

Φορολογική πίστωση για έρευνα και ανάπτυξη -E&A (WBSO): μείωση του φόρου μισθών κατά 40% / 16%

- Το WBSO (φορολογική πίστωση έρευνας και ανάπτυξης) του Ολλανδικού Υπουργείου Οικονομίας έχει ως στόχο την παροχή κινήτρων σε επιχειρηματίες για επενδύσεις σε έρευνα και τεχνολογία .
- Με το WBSO, οι εταιρείες μπορούν να μειώσουν το κόστος μισθοδοσίας για E&A και άλλα έξοδα και δαπάνες E&A, όπως ερευνητικό εξοπλισμό.
- Για τις επιχειρήσεις, η έκπτωση του φόρου μισθωτών σε E&A ανέρχεται στο 32% (40% μέχρι το 2021) των πρώτων μισθών E&A και των λοιπών δαπανών και εξόδων ύψους 350.000 ευρώ και στο 16% όλων των περαιτέρω δαπανών και δαπανών E&A. Για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις η έκπτωση φόρου για τα πρώτα 350.000 ευρώ που δαπανώνται για E&A είναι ακόμη υψηλότερη (40%), αλλά χαμηλότερη σε σύγκριση με το 2021 (50%).
- Υπάρχει μια σταθερή έκπτωση για αυτοαπασχολούμενους επιχειρηματίες (zzp'ers) που πραγματοποιούν τουλάχιστον 500 ώρες έρευνας ετησίως. Οι αρχάριοι αυτοαπασχολούμενοι επιχειρηματίες λαμβάνουν επίσης πρόσθετη έκπτωση. Οι αυτοαπασχολούμενοι επιχειρηματίες δικαιούνται έκπτωσης φόρου ύψους € 13.360 και για έναρξη δραστηριότητας δικαιούνται επιπλέον έκπτωση € 6.684. Η έκπτωση φόρου για «starters» ανέρχεται σε € 20.044 το 2022

- Οι εταιρείες μπορούν να υποβάλουν αίτηση τέσσερις φορές το χρόνο. Η φορολογική δήλωση για έρευνα και ανάπτυξη μπορεί να ζητηθεί για ελάχιστη περίοδο 3 μηνών και μέγιστη 12 μηνών.

MIA / Vamil: καθεστώς φορολογικών ελαφρύνσεων για φιλικές προς το περιβάλλον επενδύσεις

- Το πρόγραμμα *MIA* επιτρέπει στους επιχειρηματίες να αφαιρούν έως και 45% του κόστους μιας φιλικής προς το περιβάλλον επένδυσης από το φορολογητέο κέρδος, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση περιλαμβάνεται στον «Κατάλογο Περιβάλλοντος». Το ποσό της επένδυσης πρέπει να είναι τουλάχιστον 2.500 ευρώ ανά περιουσιακό στοιχείο και το μέγιστο 50.000.000 ευρώ.
- Το πρόγραμμα *Vamil* επιτρέπει στους επιχειρηματίες να αποφασίζουν μόνοι τους πότε πρέπει να διαγράψουν το 75% των επενδυτικών τους δαπανών που περιλαμβάνονται στον «Κατάλογο Περιβάλλοντος». Αυτό οδηγεί σε πλεονέκτημα όσον αφορά τη ρευστότητα και το ύψος του επιτοκίου. Για το υπόλοιπο 25% του επενδυτικού κόστους οι επιχειρηματίες ακολουθούν την κανονική έκπτωση επένδυσης.
- Όλοι οι Ολλανδοί επιχειρηματίες που πληρώνουν φόρο εισοδήματος ή εταιρικό φόρο είναι επιλέξιμοι να υποβάλουν αίτηση για τα προγράμματα *MIA / Vamil*.

Ενισχύσεις για επενδύσεις σε ενέργεια ΕΙΕ (ΕΙΑ στα ολλανδικά): Πρόγραμμα φορολογικών ελαφρύνσεων για βιώσιμη ενέργεια

- Οι εταιρείες που επενδύουν σε εγκαταστάσεις εξοικονόμησης ενέργειας ή χρησιμοποιούν βιώσιμη ενέργεια μπορούν να αφαιρέσουν ένα ορισμένο ποσοστό του επενδυμένου ποσού από τα φορολογητέα κέρδη τους από το έτος αγοράς των αγαθών.
- Το 45,5% των σχετικών δαπανών εκπίπτει από τα φορολογητέα κέρδη κατά το έτος αγοράς του εξοπλισμού.
- Κάθε επιχείρηση μπορεί να είναι επιλέξιμη για το ΕΙΕ για επενδύσεις σε ενέργεια ύψους τουλάχιστον 2.500 ευρώ.
- Το πρόγραμμα ΕΙΕ εφαρμόζεται υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως:
  - Η επένδυση περιλαμβάνεται στον «ενεργειακό κατάλογο»
  - Αφορά ένα νέο πάγιο στοιχείο και η αίτηση πραγματοποιείται εντός 3 μηνών από την αγορά
  - Κάθε επιχορήγηση που εισπράχθηκε για το σχετικό περιουσιακό στοιχείο πρέπει να αφαιρεθεί από το κόστος απόκτησης ή παραγωγής (ωστόσο, οι επιδοτήσεις λειτουργίας δεν χρειάζεται να αφαιρεθούν).

Κανόνας 30%: Ειδικό φορολογικό καθεστώς για εκπατριζόμενους

- Η Ολλανδία εφαρμόζει ειδικό φορολογικό καθεστώς για τους εκπατριζόμενους, τον λεγόμενο «κανόνα 30%», που προβλέπει ουσιαστική απαλλαγή φόρου εισοδήματος έως και 30%. Αυτό θεωρείται ως αντιστάθμισμα για το επιπλέον κόστος που συνεπάγεται η διαβίωση στο εξωτερικό.
- Σύμφωνα με τον εν λόγω κανόνα, ο εργοδότης μπορεί να χορηγήσει στον εργαζόμενο αφορολόγητο όριο μέχρι 30% της αμοιβής του. Η αμοιβή περιλαμβάνει παρεπόμενες και ευέλικτες μορφές εισοδήματος, όπως πληρωμές επιδομάτων και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών.
- Προκειμένου να είναι κάποιος επιλέξιμος του «κανόνα 30%», πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Ο εργοδότης οφείλει να κρίνει εύλογα ότι ο εργαζόμενος διαθέτει συγκεκριμένη εξειδικευμένη γνώση που δεν είναι διαθέσιμη ή είναι περιορισμένη στην ολλανδική αγορά εργασίας, εκπληρώνοντας τα ακόλουθα ελάχιστα επίπεδα φορολογητέου εισοδήματος:
  - Ελάχιστο ακαθάριστο μισθό € 39.467 (μη περιλαμβανομένου του αφορολόγητου επιδόματος).
  - Ελάχιστο ακαθάριστο μισθό € 30.001 (μη συμπεριλαμβανομένου του αφορολόγητου επιδόματος) για μεταπτυχιακούς φοιτητές και κατόχους διδακτορικών μέχρι 30 ετών.
  - Δεν υπάρχει ελάχιστο επίπεδο εισοδήματος για επιστήμονες και ερευνητές.
  - Η πρόσληψη του υπαλλήλου πρέπει να γίνει από το εξωτερικό.
  - Ο εργοδότης πρέπει να υπόκειται στην ολλανδική νομοθεσία παρακράτησης φόρου.
  - Ο εργαζόμενος θα έπρεπε να έχει ζήσει στο εξωτερικό πέρα από ακτίνα 150 χλμ. από τα ολλανδικά σύνορα τουλάχιστον τα 2/3 από τους 24 μήνες πριν την έναρξη της απασχόλησης στην Ολλανδία.

Ευρύ δίκτυο διεθνών φορολογικών συνθηκών: αποφυγή διπλής φορολογίας

Η Ολλανδία έχει ένα από τα πλέον εκτεταμένα δίκτυα φορολογικών συνθηκών στην ΕΕ, δεδομένου ότι έχει συνάψει συμβάσεις για την αποφυγή της διπλής φορολογίας εισοδήματος και κεφαλαίου με σχεδόν 100 χώρες. Σε περίπτωση που δεν εφαρμόζεται καμία συμφωνία, η χώρα συχνά προβαίνει μονομερώς σε διπλή φορολογική ελάφρυνση. Οι φορολογούμενοι μπορούν επίσης να επωφελούνται από ευνοϊκούς κανόνες που προβλέπονται από τις οδηγίες και το δίκαιο της ΕΕ. Οι περισσότερες συμφωνίες περί διπλής φορολογίας που διαπραγματεύθηκε η Ολλανδία σχετικά με τα έσοδα και τα κεφαλαιακά κέρδη, συνήφθησαν βάσει υποδειγμάτων του ΟΟΣΑ.

Μείωση των φορολογικών συντελεστών βάσει συνθηκών

- Από το 2021 υπάρχει φόρος παρακράτησης στην πηγή για πληρωμές τόκων και για εξερχόμενα δικαιώματα σε χώρες με χαμηλή φορολογία, σε δραστηριότητες χαμηλής φορολογίας που βρίσκονται στον κατάλογο της ΕΕ και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις κατάχρησης. Ο συντελεστής ισούται με τον υψηλότερο συντελεστή φορολογίας εταιρειών (25,8%).

- Ο ολλανδικός νόμιμος συντελεστής παρακράτησης του μερίσματος είναι 15%. Ωστόσο, ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται όταν η διανομή μερίσματος γίνεται σε μέτοχο που προστατεύεται από φορολογική συνθήκη (γενικά μειώνεται στο 5% ή και 0%). Τα μερίσματα που καταβάλλονται σε μητρικές εταιρείες της ΕΕ που πληρούν τις προϋποθέσεις απαλλάσσονται από τον φόρο μερισμάτων λόγω των νόμων εφαρμογής που βασίζονται στην Οδηγία της ΕΕ για τις μητρικές και τις θυγατρικές εταιρείες.

Ολλανδικές φορολογικές αρχές: πρόσβαση στον φορολογικό επιθεωρητή

Η ολλανδική φορολογική και τελωνειακή διοίκηση κατανοεί πόσο ζωτικής σημασίας είναι για τους επενδυτές να γνωρίζουν προκαταβολικά την εφαρμοστέα φορολογική νομοθεσία σε μια συγκεκριμένη περίπτωση. Ως εκ τούτου, επιδιώκει να είναι όσο το δυνατόν πιο ανοικτή και προς βάσιμη και δημιουργήσει το λεγόμενο «Κεντρικό Σημείο για Πιθανούς Ξένους Επενδυτές». Αυτό παρέχει στους ξένους επενδυτές την βεβαιότητα εκ των προτέρων σχετικά με το φορολογικό καθεστώς των προτεινόμενων μεγάλων επενδύσεων στην Ολλανδία. Ο φορολογικός επιθεωρητής στην περιοχή όπου έχει την έδρα της η επιχείρηση θα δεσμεύεται από τις συμφωνίες που συνάφθηκαν με το «Κεντρικό Σημείο». Το Κεντρικό Σημείο συνεργάζεται με την ομάδα APA / ATR (Advance Pricing Agreements / Advance Tax Rulings) η οποία συνάπτει συμφωνίες προκαταρκτικής τιμολόγησης και εκ των προτέρων φορολογικών ρυθμίσεων.

Η ολλανδική φορολογική διοίκηση έχει συνεργατική στάση απέναντι στους φορολογούμενους βασισμένη στην εμπιστοσύνη, την διαφάνεια και την αμοιβαία κατανόηση. Αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα κίνητρα για την προώθηση των ξένων επενδύσεων στην Ολλανδία υπάρχουν στην ιστοσελίδα της Ολλανδικής Υπηρεσίας Ξένων Επενδύσεων (NFIA): <https://investinholland.com/resources-tools/> καθώς και στην ιστοσελίδα του RVO, δηλαδή Netherlands Enterprise Agency: <https://english.rvo.nl/subsidies-programmes>

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Στην Ολλανδία δεν υπάρχει κάποιο ειδικό πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Η πιστοληπτική ικανότητα της Ολλανδίας είναι AAA με σταθερή προοπτική.

Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Υπάρχουν δυνατότητες περαιτέρω αύξησης των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων όπως είναι για παράδειγμα τα τρόφιμα (φρούτα, ελαιόλαδο, κρασιά, ψάρια), τα προϊόντα αλουμινίου, τα φάρμακα, τα καλλυντικά και προϊόντα προσωπικής υγιεινής τα οποία είναι προϊόντα υψηλής ποιότητας και διεθνώς ανταγωνιστικά. Απαιτείται όμως αυστηρή τυποποίηση των προϊόντων και ιδίως ανταγωνιστικές τιμές. Εκτιμάται ως απαραίτητη η συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων σε Διεθνείς κλαδικές Εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ολλανδία. Η Ολλανδία, ως χώρα διερχομένων κεφαλαίων και εμπορευμάτων, τα οποία διακινούνται από τα εγκαταστημένα στον ολλανδικό χώρο παραρτήματα πολυεθνικών επιχειρήσεων λόγω της γεωγραφικής της θέσης στην Ευρώπη, μπορεί να αποτελέσει αγορά στόχο για εξαγωγές των ελληνικών προϊόντων.

ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία	Τηλ: +31-70-3638700	gremb.hag@mfa.gr
Προξενικό Γραφείο	Τηλ: +31-70-3621780	grcon.hag@mfa.gr
Γραφείο ΟΕΥ	Τηλ: +31-70-3561199	ecocom-hague@mfa.gr
ΕΟΤ	Τηλ. +31-20-6248786	www.grieksverkeersbureau.nl

2. Οικονομικοί Φορείς

Οργανισμός Επενδύσεων	Τηλ: + 31-70-3798000	www.rvo.nl
Ολλανδική Στατιστική Υπηρεσία	Τηλ.: +31-70-3373800	www.cbs.nl
Ολλανδικό Γραφείο Οικονομικής και Πολιτικής Ανάλυσης	Τηλ.: +31-70-3383380	www.cpb.nl
Ολλανδική Υπηρεσία Ξένων Επενδύσεων	Τηλ.: +31-88-6021142	www.investinholland.com
Γραφείο Ανάλυσης Οικονομικής Πολιτικής		www.cpb.nl
Ολλανδική Αρχή για τις Χρηματοοικονομικές Αγορές		www.afm.nl

3. Τράπεζες

Τράπεζα της Ολλανδίας	Τηλ.: +31-20-5249111	www.dnb.nl
ABN AMRO	Τηλ: +31-20-6289898	www.abnamro.nl
ING	Τηλ: +31-20-5415411	www.ing.nl
Rabobank	Τηλ.: +31-30-216000	www.rabo.nl
SNS Bank	Τηλ.: +31-30-6333000	www.snsbank.nl
ASN Bank	Τηλ.: +31-70 3569335	www.asnbank.nl

4. Εμπορικά Επιμελητήρια

Εμπορικό Επιμελητήριο Ολλανδίας	Τηλ. +31-88-5851585	www.kvk.nl
---------------------------------	---------------------	------------

5. Διπλωματικές Αποστολές

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ambassades-consulaten-en-overige-vertegenwoordigingen#ref-minbuza

6. Σημαντικότερα Ολλανδικά Υπουργεία

Υπουργείο Εξωτερικών	Τηλ.: +31-70-3486486	www.government.nl/mfa
Υπουργείο Οικονομίας of-finance	Τηλ : +31-70-3428000	www.government.nl/ministries/ministry-
Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων & Κλίμ. of-economic-affairs-and-climate-policy	Τηλ.: +31-70-3798911	www.government.nl/ministries/ministry-
Υπουργείο Άμυνας	Τηλ.: +31-70 3188188	www.defensie.nl
Υπουργείο Γεωργίας https://www.government.nl/ministries/ministry-of-agriculture-nature-and-food-quality	Τηλ.: +31-702140214	

7. Διεθνείς Οργανισμοί

Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο	Τηλ.: +31-70-5158515	www.icc-cpi.int
Διεθνές Δικαστήριο	Τηλ.: +31-70-3032323	www.icj-cij.org
Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο για την πρώην Γιουγκοσλαβία	Τηλ.: +31-70-5128953	www.icty.org
Οργανισμός για την απαγόρευση Χημικών Όπλων	Τηλ.: +31-70-4163300	www.opcw.org
Μόνιμο Διαιτητικό Δικαστήριο	Τηλ.: +31-70-3024165	www.pca-cpa.org
Europol	Τηλ.: +31-703025000	www.europol.europa.eu
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	Τηλ.: +31-887816000	www.ema.europa.eu
Ευρωπαϊκό Γραφείο Ευρεσιτεχνίας	Τηλ. +31-70-3402040	https://www.epo.org

8. Διοργανωτές εκθέσεων

Jaarbeurs Utrecht	www.jaarbeurs.nl
Rai Amsterdam	www.raai.nl
Rotterdam Ahoy	www.ahoy.nl

9. Διάφορες ενώσεις & οργανώσεις

Ολλανδική Κυβέρνηση	www.government.nl
Διαδικασίες Ίδρυσης/λύσης επιχείρησης	www.business.gov.nl
Υπηρεσία Ολλανδικής Επιχειρηματικότητας	www.english.rvo.nl
Αρχή ελέγχου ασφάλειας τροφίμων & καταναλωτικών προϊόντων	www.vwa.nl
Σύνδεσμος Βιομηχανίας & Εργοδοτών (ΣΕΒ)	www.vno-ncw.nl
Σύνδεσμος Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων	www.mkb.nl
Ομοσπονδία Ολλανδικών Συνδικάτων	www.fnv.nl
Εφορία	www.belastingdienst.nl
Υπηρεσία φορολογικών πληροφοριών και ερευνών	www.fiod.nl
Οδηγός διεθνών επιχειρήσεων	www.nlinbusiness.nl
Υπηρεσία Μετανάστευσης και Πολιτογράφησης	www.ind.nl
Οργανισμός για εφαρμοσμένη επιστημονική έρευνα	www.tno.nl
Λιμάνι του Ρότερνταμ	www.portofrotterdam.com
Κοινωνικό και Πολιτιστικό γραφείο σχεδιασμού της Ολλανδίας	www.scp.nl
Γραφείο πνευματικής ιδιοκτησίας της Μπενελούξ	www.boip.int
Γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας	www.agentschapnl.nl/octrooicentrum
Γραφείο επιχειρήσεων	www.rvo.nl/innovatie
Ένωση πανεπιστημίων	www.vsnu.nl

Οργανισμός διεθνούς συνεργασίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	www.nuffic.nl
Τεχνολογία τροφίμων	www.foodtechholland.nl
Ομοσπονδία γεωργίας και κηπευτικής	www.lto.nl
Οργανισμός χημικής βιομηχανίας	www.vnci.nl
Ολλανδική πλατφόρμα εξαγωγών για ολλανδικές εταιρείες καθαρής τεχνολογίας	www.cleantechholland.nl
Ένωση προμηθευτών περιβαλλοντικής τεχνολογίας	www.vlm.fme.nl
Τομέας υψηλής τεχνολογίας	www.hollandhightech.nl
Ολλανδική ένωση φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού	www.plantum.nl
Ολλανδική δημοπρασία λουλουδιών	www.floraholland.com
GREENPORT. Ολλανδική αγροτική συνεργασία	www.greenportholland.com
Βιοεπιστήμες και τομέας υγείας	www.lifescienceshealth.com
Διεθνές συμβούλιο διαμονής	www.hidc.nl
Αεροδρόμιο του Αμστερνταμ , Schiphol	www.schipholgroup.com
Ναυπηγική ένωση	www.hme.nl
Διαγωνισμοί Δημόσιου Τομέα	www.aanbestedingskalender.nl